

nes at være antydet, at en saadan Rigsret, som er anordnet ved Danmarks Grundlov, og som der fremdeles vil vedblive at bestaae, ogsaa skal indføres med Hensyn til Fællesanliggenderne. Jeg skal nu ikke gaae ind paa, hvad der i saa Henseende kan ventes eller ikke, men det forekommer mig dog, at det er upassende, at det allerede nu skal antydes. Hvad angaaer Spørgsmaalet, hvorvidt Lovgivningen om Udskrivningen til Krigstjenesten, Indkvarteringen og Hestuedredningen til Krigstjenesten m. v. skal være fælles eller særlig, saa troer jeg dog, at der er meget væsentlige Grunde, som tale for, at den skal være fælles. Disse Grunde ere allerede anførte af min høitærede Collega Justitsministeren; jeg troer derfor, at, hvad der er anført for, at det skulde være i dansk Interesse, at saadanne Anliggender skulle være særlige, netop taler for, at de skulle være fælles. Man frygter nemlig for, at Forsamlingerne i de andre Landsdele skulle være tilbøjelige til at forandre Grundlaget for den nærværende Børnepligtslov, der har stor politisk Betydning. Dette troer jeg nu ikke er Tilfældet. Da nemlig Spørgsmaalet om almindelig Børnepligt i sin Tid forhandlede i de slesvigiske og holsteenske Stænder, yttrede der sig nok saa megen Sympathie derfor som i de danske Stænders forsamlinger; men, hvis man mener, at en Forandring dertil kunde attraaes i Hertugdømmerne, maa man jo ønske, at dette Anliggende blev et fælles. Naar det nemlig i sin Tid skulde vise sig, at det vilde være hensigtsmæssigt at gjøre en eller anden Forandring i det nu bestaaende Børnepligtsystem, maa man jo ønske, at den bliver fælles for det hele Monarchie, og, naar Gjenstande af det Slags høre under Fællesforsamlingen, kan man være vis paa, at de Grundsatninger, hvorpaa den omhandlede Lovgivning hviler, ville vedligeholde sig. Deels ville jo de danske Repræsentanter faae en stor Overbægt, deels kan man vente, at endel af Slesvigerne ville sympathisere med dem, selv om man kunde forudsætte, at der i Holsteen vilde yttre sig en modsat Stemning, og deels er Fællesforsamlingen ikke eneraadende over saadanne mulige Forandringer i Børne-

pligtsloven, men Regjeringen skal jo ogsaa give sit Samtykke dertil.

Naar der er blevet talt om, at den Maade, hvorpaa de lovgivende Forsamlinger skulle sammensættes efter de Provindsstaaenderne for Slesvig og Holsteen forelagte Love, kunde vække Betænkelse med Hensyn til det omhandlede Forhold, saa maa jeg derved bemærke, at den Omstændighed, at Repræsentationsystemet hviler paa en anden Basis i Hertugdømmerne end her, allerede indeholdes i Kundgjørelsen af 28de Januar 1852, ligesom det heller ikke kan vedkomme eller berøre de særlige danske Interesser, paa hvilken Maade Hertugdømmernes Repræsentanter udøve deres Medvirkning til de udkommende Love, eller at Hertugdømmernes Repræsentation i Fællesforsamlingen maatte hvile paa et andet Grundlag end her. Den danske Repræsentation beholder derfor ligesuldt sin Betydning; naar det i Fællesforsamlingen kommer til Afstemning, er dens Betydning ikke afhængig af, paa hvilken Maade Repræsentationen er tilveiebragt, men isærdeleshed af dens Tællighed i Forbindelse med de Gegenstæber, som man kan vente hos danske Repræsentanter, og, dersom den Maade, hvorpaa Danmark bliver repræsenteret, stemmer overeens med de danske Interesser, saa vil, hvad der for Danmark maatte ansees for Hensigtsmæssigt og Ønskeligt kunne opretholdes i Fællesforsamlingen, uagtet de danske Repræsentanter maatte træde sammen med Repræsentanter fra andre Landsdele, der vare valgte efter et andet Grundlag. Det forekommer mig altsaa, at der ikke kan være den mindste Betænkelse ved at gaae ind paa det Forslag, som Regjeringen til den omhandlede Paragraph har stillet, og hvorpaa den lægger stor Vægt.

Ordføreren: Her er i dette Spørgsmaal aldeles ikke Tale om nogen, om jeg saa maa sige, Nationalanskuffelse, her er ikke Spørgsmaal om Danske, Slesvigerne og Holstenerne. Indenfor Danmarks egne Grænser vil det være meget let at finde en Repræsentation, i hvis Hænder vi med ligesaa stor Mist til Tid vilde nedlægge dette Spørgsmaals Afgjørelse, som i en Repræsentations Hænder, sammensat fra hele Monarchiet. Man kan